Stuk **2045** (2008-2009) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

19 januari 2009

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend in Brussel op 2 juni 2008

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 15

Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen 19

Advies van de Raad van State 23

Ontwerp van decreet 29

Bijlage: Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde 33

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESCHOUWINGEN OVER HET ONTHAAL VAN DE VERTEGENWOORDIGINGEN VAN INTERNATIONALE ORGANISATIES

1. Internationale gouvernementele organisaties en het verlenen van voorrechten en immuniteiten via een zetelakkoord

1.1. Het belang van de aanwezigheid van internationale gouvernementele organisaties in België

Het internationale imago en de bekendheid van België worden in belangrijke mate medebepaald door de aanwezigheid van de zetels of verbindingsbureaus van internationale organisaties met duizenden ambtenaren en hun families. België verwerft hierdoor een ruime internationale uitstraling, en ook de economische impact van deze aanwezigheid is aanzienlijk.

Bovendien vormt deze internationale aanwezigheid tegelijk een positieve uitdaging en een opportuniteit, in de mate dat zij mede één van de aanzetten kan zijn voor het ontwikkelen van beleidsinitiatieven op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ordening, mobiliteit en veiligheid die de Belgische samenleving in haar geheel ten goede komen.

Heel wat troeven kunnen uitgespeeld worden, zoals onze uitstekende verbindingen met Europa en de rest van de wereld, de relatief lage immobiliënprijzen en kosten voor levensonderhoud, de meertaligheid van onze bevolking en haar multiculturele samenstelling, het gevarieerde sociaal-cultureel leven en de jarenlange ervaring van de diverse overheden met internationale organisaties en hun personeel.

Waakzaamheid blijft evenwel geboden. Door de uitbreiding van de Europese Unie (EU) en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) dienen zich nieuwe kandidaten aan als gastland voor internationale organisaties. Daarbij bieden zij vaak zeer aantrekkelijke voorwaarden.

Het behoud van de reputatie van België als bevoorrecht gastland van internationale organisaties vraagt een volgehouden inzet vanwege de verschillende overheden en zal vooral afhangen van het behoud en zo mogelijk de verbetering van de kwaliteit van het onthaalbeleid dat door deze overheden gevoerd wordt ten aanzien van de internationale instellingen en hun personeel.

1.2. Voorrechten en immuniteiten worden vastgelegd in een verdrag

De voorrechten en immuniteiten worden vastgelegd in een akte die tot een van de drie volgende types behoort:

– een multilaterale overeenkomst tussen de lidstaten van de organisatie die elke lidstaat verplicht de erin bepaalde voorrechten en immuniteiten toe te kennen aan organen en personeel van de organisatie op zijn grondgebied;

– een bilateraal verdrag: een zogenaamd ‘zetelakkoord’ tussen de organisatie en het betrokken gastland; als het gastland geen lid is van de multilaterale overeenkomst of van de organisatie, of als er geen multilaterale overeenkomst is, of om gewoon duidelijkheid te scheppen naast de multilaterale overeenkomst om de tegenstelbaarheid ten aanzien van derden te benadrukken;

– een aanvullende bilaterale overeenkomst: naast een multilaterale overeenkomst, om aan de organisatie een beperkt aantal bijkomende voorrechten toe te kennen die niet in de multilaterale overeenkomst opgenomen waren.

Het voorliggende zetelakkoord behoort tot het tweede type van akte.

2. De in zetelakkoorden meest voorkomende voorrechten en immuniteiten

België houdt streng aan het algemene beginsel dat de voorrechten en immuniteiten die internationale organisaties en hun personeel genieten, functioneel dienen te zijn: slechts deze voorrechten en immuniteiten worden toegekend die noodzakelijk zijn voor de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie. Voorrechten en immuniteiten kennen dus een uitzonderingskarakter; zij houden immers per definitie een uitzondering in op de Grondwet en de geldende regelgeving.

2.1. Immuniteit van de organisatie zelf

De internationale organisatie als dusdanig zal immuniteit van rechtsmacht in het gastland genieten. Verder zijn de gebouwen, archieven, briefwisseling en communicaties van de organisatie onschendbaar, evenals de goederen en activa die gebruikt worden voor de officiële werkzaamheden van de organisatie.

2.2. Immuniteit van rechtsmacht voor het personeel

Hier wordt een onderscheid gemaakt tussen personeelsleden met een diplomatiek statuut, internationale ambtenaren en lokaal aangeworven hulppersoneel.

België hanteert als algemene beleidslijn dat enkel aan het hoofd van de vertegenwoordiging van een internationale organisatie en aan diens adjunct de voorrechten en immuniteiten toegekend worden die ingevolge het Verdrag van Wenen van 1969 inzake het diplomatieke verkeer, toegekend zijn aan een lid van het diplomatieke personeel van een zending van een staat. Het hoofd van de vertegenwoordiging van een internationale instelling wordt dus in de rechtspraktijk gelijkgesteld met het hoofd van een diplomatieke zending van een staat.

De ambtenaren of stafleden van de zetel van de organisatie genieten een beperkte immuniteit van rechtsmacht, namelijk enkel voor handelingen die zij stellen in de uitoefening van hun functie. Die immuniteit blijft ook gelden nadat zij hun functie beëindigd hebben.

Lokaal aangeworven hulppersoneel geniet geen immuniteit.

2.3. Fiscale voorrechten

De fiscale immuniteit van organisaties is gebaseerd op het beginsel van de gelijkheid van staten (een staat kan een andere staat niet belasten via een internationale organisatie) en op het feit dat het gastland geen ongeoorloofd voordeel mag halen uit de aanwezigheid van een internationale organisatie op zijn grondgebied. Bovendien moet een internationale organisatie kunnen beschikken over de nodige onafhankelijkheid.

De vrijstelling van belastingen is absoluut, maar geldt uitsluitend voor het officiële gebruik van de organisatie: zij geldt enkel voor goederen, bezittingen, inkomsten of uitgaven die noodzakelijk zijn om de organisatie toe te laten haar door het oprichtingsverdrag opgelegde taken te vervullen. Zij kan bijgevolg nooit gelden voor goederen, bezittingen, inkomsten of uitgaven die betrekking hebben op of het resultaat zijn van industriële of commerciële activiteiten. Zij geldt evenmin voor heffingen die slechts vergoedingen zijn voor diensten van openbaar nut (retributies).

De drie hoger vermelde categorieën van personeel hebben ook een verschillend statuut op het vlak van fiscale voorrechten.

Het hoofd van de zetel of de vertegenwoordiging en diens adjunct genieten de fiscale vrijstellingen die aan leden van de diplomatieke vertegenwoordigingen van staten toegekend worden.

De ambtenaren van de organisatie genieten in België enkel vrijstelling van belasting op de lonen en vergoedingen die zij van de organisatie ontvangen, op voorwaarde dat de organisatie zelf een interne inkomstenbelasting heft. In dit geval wordt in het zetelakkoord een bepaling tot het vermijden van dubbele belasting opgenomen. België behoudt zich het recht voor om de lonen en vergoedingen in aanmerking te nemen voor de berekening van de belasting uit andere bronnen (progressievoorbehoud). Dit impliceert dat België in de regel de inkomsten uit andere bronnen dan lonen en vergoedingen in België belast, tenzij een internationale conventie of reciprociteit zou bestaan. België aanvaardt met andere woorden geen ‘exceptie van fiscale woonplaats’. De vrijstelling van inkomstenbelasting geldt bovendien in principe niet voor de pensioenen die organisaties uitkeren aan hun gewezen ambtenaren die in België verblijven.

Het lokaal aangeworven personeel valt onder de fiscale regelgeving in België en geniet bijgevolg geen fiscale voorrechten.

Internationale ambtenaren genieten geen fiscale voorrechten voor hun persoonlijk gebruik. De vrijstelling van inkomstenbelasting is immers strikt genomen geen voorrecht, maar het gevolg van een regeling tot het vermijden van dubbele belasting.

Als uitzondering hierop staat België een beperkte vrijstelling toe bij ‘eerste indiensttreding’. De ambtenaren hebben bij het opnemen van hun functie gedurende twaalf maanden het recht een eerste wagen en

meubels en andere goederen nodig voor de inrichting van hun woning, aan te kopen met vrijstelling van belasting op de toegevoegde waarde (btw) en douanerechten. Voorwaarde is dat zij vóór hun indiensttreding niet in België verbleven. Deze vrijstelling is een gunst van het gastland België dat zich daardoor op hetzelfde niveau plaatst als andere gastlanden.

2.4. Sociale zekerheid

Krachtens artikel 3 van de wet op de sociale zekerheid van 27 juni 1969 is het Belgische stelsel van sociale zekerheid voor werknemers van toepassing op alle werknemers in België die met een arbeidsovereenkomst werken op Belgische grondgebied voor een in België gevestigde werkgever, tenzij een internationale overeenkomst anders bepaalt.

Aangezien internationale organisaties doorgaans zelf voorzien in een stelsel van sociale zekerheid voor hun personeel, wordt in de zetelakkoorden gewoonlijk een uitzonderingsclausule inzake sociale zekerheid opgenomen.

Daarbij worden volgende beginselen toegepast:

– België kent de vrijstelling van verplichte aansluiting bij zijn sociale zekerheid enkel toe aan internationale ambtenaren die geen Belg of permanent verblijfhouder zijn, waarbij die ambtenaren een 'optierecht krijgen', dit wil zeggen dat zij kunnen aansluiten hetzij bij het stelsel van sociale zekerheid van hun organisatie[1], hetzij bij het Belgische stelsel;

– die optie geldt niet voor ambtenaren met de Belgische nationaliteit of permanente verblijfhouders, die verplicht aangesloten zijn bij het Belgische zekerheidstelsel, tenzij België reeds gebonden is door een bestaande internationale overeenkomst die op deze regel een afwijking bevat;

– het lokaal aangeworven personeel is steeds aangesloten bij het Belgische stelsel.

2.5. Overige voorrechten

Internationale ambtenaren zijn, voor zover zij in België geen andere winstgevende activiteit uitoefenen, niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten. Zij hebben bijgevolg geen arbeidsvergunning nodig om in België te kunnen werken. Zij zijn evenmin onderworpen aan maatregelen ter beperking van de immigratie of aan de inschrijvingsformaliteiten voor vreemdelingen. Dit betekent dat zowel de procedures voor afgifte van een visum als de administratieve verplichtingen bij hun aankomst in België, sterk vereenvoudigd worden.

3. Het concrete onthaal van internationale organisaties en hun personeel

Acties en bijkomende faciliteiten die het imago van België als aantrekkelijk gastland moeten in stand houden of verbeteren, situeren zich voornamelijk op het vlak van het concrete onthaal. Immers, de toekenning van voorrechten en immuniteiten is strikt gebonden aan regels en criteria, zoals hierboven beschreven. De ruimte voor aanvullende voordelen is bijgevolg uiterst beperkt, zoniet onbestaand.

3.1. Gebouwen

Financiële tussenkomsten vanwege de staat voor de huisvesting van internationale organisaties kunnen niet veralgemeend worden, maar worden geval per geval bekeken. De organisatie van het overleg behoort tot de taken van de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken, Interministerieel Comité voor het Zetelbeleid (ICZ). In geval een organisatie erom verzoekt, kan het ICZ beslissen dat technische bijstand verleend wordt voor problemen met betrekking tot de constructie, het verwerven of het gebruik van kantoorruimte. Ook wordt assistentie verleend bij het volgen van de procedures voor het aanvragen van bouw- en milieuvergunningen. In het belang van een coherent zetelbeleid moeten de strategische beleidsopties van de federale overheid en het beleid inzake ruimtelijke ordening van de gewesten en de

[1] Om te kunnen spreken van een eigen zekerheidsstelsel moet het zekerheidsstelsel van de organisatie wel beantwoorden aan de minimumvoorwaarden opgenomen in de conventie nr. 102 van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende de minimumnormen inzake sociale zekerheid.

lokale overheden permanent op elkaar afgestemd worden.

3.2. Onthaal van het personeel

Een doeltreffend onthaal omvat verschillende aspecten:

– duidelijke informatie over het gastland;

– dienstverlening aan de organisatie en aan de internationale ambtenaren;

– initiatieven die de integratie van nieuwe ambtenaren en hun familie moeten bevorderen;

– aandacht voor de veiligheidsaspecten.

Een belangrijke rol is weggelegd voor de Belgische overheden, en in het bijzonder voor de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenten.

3.3. Beveiliging van de organisatie

België moet alle maatregelen treffen noodzakelijk om de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie te verzekeren. Daartoe behoort onder meer de beveiliging van de gebouwen en de bescherming van prominenten.

3.4. Ruimtelijke ordening en mobiliteit

De diverse overheden zijn het aan zichzelf verplicht om in hun beleid terdege rekening te houden met de aanwezigheid van internationale organisaties. Een vlotte bereikbaarheid, beheersing van de verkeersproblemen en de kwaliteit van de leef- en werkomgeving zijn factoren die in belangrijke mate het imago van een gastland mee bepalen. Permanent overleg tussen de betrokken bestuursniveaus is onontbeerlijk om de prioriteiten van de verschillende overheden op elkaar af te stemmen.

4. Weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen

Vooreerst geniet elke internationale organisatie die zich in België vestigt, de absolute immuniteit ten opzichte van haar gebouwen en archief. De betreding van de gebouwen is afhankelijk van haar toelating. Ook de toegang tot het archief is onschendbaar.

Deze algemene principes beperken dus de effectieve draagwijdte van normen inzake huiszoeking, uitgevaardigd door het Vlaams Parlement. De Vlaamse overheid is hiertoe bevoegd krachtens artikel 11 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur.

Huiszoekingen en onteigeningen ressorteren zowel onder de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten, als onder die van de federale overheid. Enkel voor noodzakelijke onteigeningen zouden de organisaties kunnen ontzet worden uit hun eigendomsrecht. De organisaties mogen in voorkomend geval trouwens niet gehinderd worden in hun werking, een toereikende schadeloosstelling moet onverwijld betaald worden en de overheden in België helpen de organisaties bij de wederinstallatie. Zulke verdragsbepalingen leggen beperkingen en voorwaarden op aan de uitoefening van de onteigeningsbevoegdheid van de Vlaamse Regering. Dit is vastgelegd in de Grondwet (artikel 16), de federale en gefedereerde regelgeving, zoals bepaald in artikel 79 van de wet van 8 augustus 1980.

De gewesten zijn bevoegd voor de toepassing van de federale normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met inbegrip van de vaststelling van de inbreuken (artikel 6, §1, IX, 3°, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd). Ook hier kunnen bijzondere voorrechten van toepassing zijn.

De belastingen die in aanmerking komen voor vrijstelling liggen hetzij in het federale bevoegdheidsdomein (de personenbelasting bijvoorbeeld), hetzij in dat van de gewesten (artikel 3, financieringswet,

bijvoorbeeld het successierecht van rijksinwoners en het recht van overgang bij overlijden van niet-rijksinwoners, de onroerende voorheffing, het registratierecht op de overdrachten ten bezwarende titel van in België gelegen onroerende goederen, de verkeersbelasting op de autovoertuigen en de belasting op de inverkeerstelling)[2].

De organisaties zelf en hun personeelsleden met een diplomatiek statuut worden alleszins vrijgesteld van directe en bepaalde indirecte belastingen op hun activa, inkomsten en goederen, voor zover zij dus bestemd zijn voor het officiële gebruik van de internationale organisatie of met haar werking verband houden.

De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn geen gefedereerde belastingen: het blijven rijksbelastingen, zoals de financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de btw. Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de financieringswet): als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en ristorno's.

De retributies zijn van vrijstelling uitgesloten.

5. Gevolgen voor de verdragsprocedure

Zetelakkoorden dienen in principe gemengd verklaard te worden en de procedures te volgen in toepassing van het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen. Het gemengd verklaren van een zetelakkoord staat in functie van het verlenen van immuniteit van goederen van de internationale organisatie, in de mate dat de gemeenschappen of de gewesten bevoegd zijn, en in functie van het facultatief toekennen van fiscale vrijstellingen.

In toepassing van artikel 167 van de Grondwet, betekent dit dat de regeringen van de federale overheid en van de gefedereerde overheden, dus ook de Vlaamse Regering, de onderhandelde verdragstekst moeten goedkeuren. De parlementen dienen hun instemming met het ondertekende zetelakkoord te verlenen, vooraleer de federale overheid het verdrag internationaal kan ratificeren.

II. TOELICHTING VAN HET ZETELAKKOORD TUSSEN BELGIË EN HET INTERNATIONAAL COMITE VOOR MILITAIRE GENEESKUNDE

1. Het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde (ICMG)

In 1920 werd op initiatief van een Belgische en een Amerikaanse militaire geneesheer besloten tot de oprichting van een internationale organisatie van de medische diensten van de strijdkrachten. De stichtende leden waren België, Brazilië, Frankrijk, Italië, Spanje, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Zwitserland. Het eerste congres van de militaire geneeskunde en farmacie vond in juli 1921 in Brussel plaats. Op 21 juli 1921 werd een Permanent Comité

[2] De artikelen 3 en 5bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (financieringswet), zoals gewijzigd, bepalen de gefedereerde belastingen en heffingen. Die financieringswet specificeert in zijn artikel 3 de gewestelijke belastingen. De gewesten zijn immers bevoegd, overeenkomstig artikel 4, §1 tot en met §3, van de financieringswet, om de vrijstellingen van die in artikel 3, 1° tot 12°, opgesomde belastingen te wijzigen, met dien verstande dat voor de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling, verschuldigd door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven of verenigingen zonder winstoogmerk (vzw's) met leasingactiviteiten, dit slechts kan na een verplicht samenwerkingsakkoord gesloten te hebben zoals bedoeld in artikel 92bis, §2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Voornamelijk de in de tekst hierboven opgesomde belastingen in het kader van de vestiging van internationale organisaties zouden reëel in aanmerking komen voor vrijstelling, gezien de aard van de eerste drie en de laatst opgesomde indirecte belastingen in artikel 3 van de financieringswet (in casu belastingen op spelen en weddenschappen, belasting op de automatische ontspanningstoestellen, openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken en het eurovignet). Artikel 170, §2, van de Grondwet maakt de gefedereerde overheden principieel bevoegd op fiscaal vlak. De gewone wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd, bepaalt in zijn eerste artikel dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en die van het Vlaams Gewest onder meer gefinancierd worden door een krediet ten laste van de federale begroting, ristorno's van de opbrengst van sommige bij de wet vastgestelde belastingen of heffingen en een eigen fiscaliteit.

van de internationale congressen inzake militaire geneeskunde en farmacie officieel geïnstalleerd.

Op 21 mei 1952 werd het Permanent Comité door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) erkend als een organisatie, gespecialiseerd op het vlak van militaire geneeskunde. Op 28 april 1990 vereenvoudigde het Comité zijn naam tot het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde (ICMG), of in het Frans 'le Comité International de la Médecine Militaire' (CIMM).

De opdracht van het ICMG bestaat uit:

– het onderhouden en versterken van de samenwerking tussen het personeel dat tewerkgesteld is bij de militaire gezondheidsdiensten van de lidstaten;

– het organiseren van internationale congressen inzake militaire geneeskunde;

– het organiseren van seminaries en vervolmakingcursussen voor jonge officieren;

– het aanmoedigen van het respect voor en de toepassing van het internationaal humanitaire recht;

– het verzamelen en bijhouden van documentatie;

– het toekennen van prijzen voor de publicatie van boeken, artikelen of belangrijke rapporten, meer bepaald de prijs Jules Voncken;

– het leggen van contacten met de verschillende militaire gezondheidsdiensten;

– het leggen van contacten met internationale organisaties die begaan zijn met het lot en de bescherming van zieken en gekwetsten van de strijdkrachten.

De activiteiten van het ICMG hebben betrekking op:

– militaire geneeskunde in al haar aspecten;

– aanpassingstechnieken;

– rampengeneeskunde;

– massageneeskunde;

– tandheelkunde;

– militaire farmacie;

– veterinaire wetenschappen;

– administratie, organisatie en logistiek van medische opdrachten.

De voornaamste doelstellingen van het ICMG zijn:

– het behouden van de goede betrekkingen tussen de medische diensten van de lidstaten;

– het bevorderen van wetenschappelijke activiteiten inzake militaire geneeskunde;

– de deelneming aan de ontwikkeling van medische en militair-medische activiteiten tijdens humanitaire operaties.

Het ICMG bestaat uit lidstaten van de Verenigde Naties (VN) of van staten die officieel het statuut van waarnemer bij de VN hebben of lid zijn van de WGO. Elke lidstaat van het ICMG wordt vertegenwoordigd door een afgevaardigde die door zijn regering aangeduid wordt. De lidstaten nemen deel aan de algemene vergaderingen via hun afgevaardigde. Zij betalen een financiële bijdrage. Op dit ogenblik telt het ICMG 101 lidstaten, en is de Orde van Malta eveneens lid. Vier staten hebben het statuut van waarnemer.

De voorzitter van het ICMG is van rechtswege de afgevaardigde die door een lidstaat aangeduid wordt om het internationale congres inzake militaire geneeskunde dat door die lidstaat georganiseerd wordt, voor te zitten. Hij of zij blijft in functie tot de start van een nieuw congres en wordt bijgestaan door twee ondervoorzitters, namelijk de uittredende voorzitter en de afgevaardigde die aangeduid werd om het volgende congres voor te zitten.

Van 4 tot 9 oktober 2009 vindt in de Maleisische hoofdstad Kuala Lumpur het 38e congres inzake mondiale militaire geneeskunde plaats.

2. Algemene toelichting bij het zetelakkoord tussen België en het ICMG

Het ICMG beantwoordt aan de criteria die in het internationale publiekrecht gehanteerd worden om

een organisatie als internationale gouvernementele organisatie te karakteriseren:

– het werd opgericht door staten middels een verdrag;

– het beschikt over eigen organen die zelfstandig kunnen werken;

– het bezit expliciet een internationale rechtspersoonlijkheid.

Het was voor België bijgevolg mogelijk om met het ICMG een zetelakkoord te sluiten.

Het voorliggende zetelakkoord bevat de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten die aan zetels of vertegenwoordigingen van internationale organisaties in België toegekend worden.

Op één punt wijkt het zetelakkoord af van de zetelakkoorden die met andere organisaties gesloten werden. Aangezien het ICMG geen interne belasting heft op de lonen van zijn personeel, en ook niet de intentie heeft dit in de toekomst te doen, werd in artikel 18 geen bepaling ter vermijding van dubbele belasting opgenomen. Dit betekent dat het personeel van het ICMG valt onder het stelsel van de federale personenbelasting.

Het zetelakkoord beantwoordt aan de beleidsopties over het onthaal van internationale organisaties. Het bevat bepalingen over aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen en de gewesten uitsluitend of naast de federale overheid bevoegd zijn, zodat dit zetelakkoord een gemengd verdrag is.

Het Vlaams Parlement wordt om die redenen verzocht namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest zijn goedkeuring te verlenen aan dit zetelakkoord tot toekenning van een eigen statuut voor de in België gevestigde vertegenwoordiging van het ICMG.

Als eerbetoon aan België, dat het initiatief genomen heeft om de voorloper van het ICMG op te richten en dat het eerste internationale congres inzake militaire geneeskunde organiseerde, werd het secretariaat-generaal van het ICMG in België (in het Militaire Ziekenhuis Koningin Astrid in Brussel) ondergebracht. De federale regering stelt lokalen, personeel, materieel en meubilair ter beschikking. Zowel de secretaris-generaal als de adjunct-secretaris-generaal hebben overeenkomstig de statuten van het ICMG de Belgische nationaliteit. De secretaris-generaal wordt aangeduid voor een periode van vier jaar en is verantwoordelijk voor de dagelijkse werking van het ICMG en voor de administratieve diensten. Het secretariaat-generaal bestaat uit de secretaris-generaal, de adjunct-secretaris-generaal en personeelsleden waarvan het aantal afhankelijk is van de activiteiten van het ICMG. Die personeelsleden zijn enerzijds vrijwilligers die hun functie cumuleren met andere functies en anderzijds een beperkt aantal bezoldigde werknemers, die onderworpen zijn aan de Belgische socialezekerheidsstelsel en voor wie het ICMG sociale bijdragen betaalt. In geval van dringende behoefte kan de secretaris-generaal een beroep doen op tijdelijk gespecialiseerd personeel.

3. Artikelsgewijze toelichting

In de preambule spreken België en het ICMG hun doel uit een overeenkomst te sluiten, teneinde de voorrechten en immuniteiten die vereist zijn voor het optimaal functioneren in België van het secretariaat-generaal, nader te bepalen.

Hoofdstuk I (artikelen 1-15) – Rechtspersoonlijkheid, voorrechten en immuniteiten van het secretariaat-generaal

De internationale rechtspersoonlijkheid van het secretariaat-generaal wordt erkend (artikel 1).

De kantoren van het secretariaat-generaal en de goederen en bezittingen van het ICMG die gebruikt worden voor officiële doeleinden, genieten immuniteit van rechtsmacht behalve indien het secretariaat-generaal daaraan uitdrukkelijk verzaakt (artikel 2). Die goederen en bezittingen kunnen niet het voorwerp uitmaken van enige vorm van opvordering, verbeurdverklaring, inbewaringstelling of een andere vorm van beslaglegging of dwang. In geval van een noodzakelijke onteigening mogen de werkzaamheden van het secretariaat-generaal niet gehinderd worden. België moet zijn medewerking verlenen aan de wederinstallatie (artikel 3).

Het archief en alle documenten die aan het secretariaat-generaal toebehoren of bijgehouden worden (artikel 4) en de lokalen die uitsluitend gebruikt worden voor de uitoefening van de werkzaamheden van het secretariaat-generaal (artikel 5) zijn onschend-

baar. De instemming van een vertegenwoordiger van het secretariaat-generaal is vereist voor de toegang tot de lokalen. Deze toestemming wordt geacht verkregen te zijn in geval van nood. België neemt alle maatregelen om de lokalen te beschermen tegen indringers of tegen het toebrengen van schade, alsook om te vermijden dat de rust van het secretariaat-generaal verstoord wordt of zijn waardigheid aangetast wordt.

Het secretariaat-generaal mag om het even welke valuta bezitten en rekeningen hebben in welke munteenheid ook, voor zover dit nodig is voor verrichtingen die beantwoorden aan het doel van het ICMG. België zal de nodige toelatingen verlenen om het fondsenverkeer te verzekeren (artikel 6).

De artikelen 7, 8, 9, 11 en 13 regelen de vrijstelling van directe en indirecte belastingen. Het secretariaat-generaal, zijn bezittingen, inkomsten en andere goederen zijn vrijgesteld van alle directe belastingen, maar er wordt geen enkele vrijstelling verleend voor inkomsten die afkomstig zijn van een industriële of handelsactiviteit die uitgeoefend wordt door het secretariaat-generaal of door een lid van het secretariaat-generaal dat voor zijn rekening handelt (artikel 7). Wanneer de prijs van aanzienlijke aankopen van roerende of onroerende goederen of van belangrijke diensten indirecte rechten of btw bevat, worden, telkens wanneer mogelijk, maatregelen getroffen om het bedrag van die rechten of btw kwijt te schelden of terug te betalen (artikel 8). Er is ook vrijstelling van alle indirecte belastingen op ingevoerde goederen voor officieel gebruik (artikel 9) en op de officiële publicaties (artikel 11). Er is evenwel geen vrijstelling van belastingen, heffingen en rechten die alleen de vergoeding van diensten van openbaar nut betreffen (artikel 13).

Het secretariaat-generaal kan alle goederen en publicaties invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik (artikel 10). De goederen die eigendom zijn van het secretariaat-generaal kunnen in België alleen vervreemd worden volgens de Belgische wetten en voorschriften (artikel 12). Het recht van het secretariaat-generaal om voor officiële doeleinden verbindingen te onderhouden is gewaarborgd en de officiële briefwisseling is onschendbaar (artikel 14).

Artikel 15 stelt dat de voorwaarden en toepassingsregelingen van de artikelen 7 tot en met 12 vastgelegd worden door de bevoegde minister.

Hoofdstuk II (artikelen 16-23) – Statuut van het personeel

De secretaris-generaal, diens adjunct en hun inwonende echtgeno(o)t(e) en inwonende minderjarige kinderen ten laste, genieten de diplomatieke voorrechten en immuniteiten (artikel 16).

Artikel 17 omschrijft ‘ambtenaar’ als elke persoon die bij het ICMG een vaste betrekking bekleedt, gelet op de opdracht en de statutaire regels van deze organisatie.

Alle ambtenaren van het secretariaat-generaal genieten volgens artikel 18:

– de faciliteiten die toegekend worden aan ambtenaren van internationale organisaties voor wat de monetaire of wisselreglementeringen betreft;

– vrijstelling van rechtsvervolging voor daden die zij in hun officiële hoedanigheid verricht hebben;

– onschendbaarheid voor al hun officiële papieren en documenten.

De ambtenaren, hun samenwonende wettelijke echtgeno(o)t(e) en hun inwonende minderjarige kinderen ten laste, zijn niet onderworpen aan de maatregelen tot beperking van de immigratie of aan de registratieformaliteiten voor vreemdelingen. Die afwijking wordt toegekend overeenkomstig de Belgische wetgeving terzake. De vertegenwoordiging stelt de directie Protocol van de FOD Buitenlandse Zaken in kennis van aankomst en vertrek van haar ambtenaren en deelt hun gegevens mee. Wijzigingen moeten binnen twee weken ter kennis gebracht worden aan de directie Protocol.

De ambtenaren van het secretariaat-generaal, met uitzondering van die vermeld in artikel 16, hebben het recht om binnen het jaar na het voor het eerst opnemen van hun functie meubelen en een persoonlijk voertuig vrij van douanerechten en btw in te voeren of aan te kopen. De bevoegde minister van financiën legt de beperkingen en toepassingsvoorwaarden daarvan vast (artikel 19). België is niet verplicht de voordelen, voorrechten en immuniteiten toe kennen aan eigen onderdanen of permanente verblijfshouders (artikel 20).

De ambtenaren van het secretariaat-generaal zijn niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake

tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten (artikel 21).

Vóór 1 maart van elk jaar overhandigt het secretariaat-generaal aan alle begunstigden een fiche waarop hun persoonsgegevens staan en het bedrag van de salarissen, emolumenten, vergoedingen, pensioenen of rentes die hen door het ICMG tijdens het voorgaande jaar betaald zijn. Een kopie van die fiches wordt doorgestuurd naar de bevoegde Belgische fiscale administratie (artikel 22).

De ambtenaren van het secretariaat-generaal die geen Belgische onderdaan zijn of permanent in België verblijven, en er geen enkele andere winstgevende activiteit uitoefenen, kunnen kiezen voor aansluiting bij de socialezekerheidsstelsels die van toepassing zijn op de ambtenaren van het ICMG, overeenkomstig de voorschriften van deze stelsels. Dit keuzerecht dient binnen de twee weken na de indiensttreding uitgeoefend en meegedeeld te worden. Belgische ambtenaren en permanente verblijfhouders worden evenals de ambtenaren die niet gedekt zijn door of niet gekozen hebben voor sociale bescherming van het ICMG, en de personeelsleden aangeworven door het secretariaat-generaal, maar die bij het ICMG geen vaste betrekking bekleden, gedekt door het Belgische socialezekerheidsstelsel. Het ICMG garandeert dat de geboden voordelen gelijk zijn aan die waarin het Belgische socialezekerheidsstelsel voorziet. België kan van het secretariaat-generaal of van het ICMG de kosten terugbetaald krijgen voor bijstand van sociale aard (artikel 23).

Hoofdstuk III (artikelen 24-30) – Algemene bepalingen

Voorrechten en immuniteiten worden enkel toegekend aan de ambtenaren van het secretariaat-generaal in het belang van het ICMG en niet tot hun persoonlijk voordeel. De secretaris-generaal moet de immuniteit opheffen in gevallen waarin zij een belemmering kan vormen voor de rechtsbedeling (artikel 24).

België heeft als ontvangende staat het recht om voorzorgen te nemen in het belang van zijn veiligheid (artikel 25).

Er is geen immuniteit van rechtsmacht in geval van inbreuken op het verkeersreglement of van schade berokkend door een motorvoertuig. Het secretariaat-generaal en zijn ambtenaren moeten zich houden aan alle verplichtingen die de Belgische wetgeving op het gebied van burgerlijke- aansprakelijkheidsverzekering voor het gebruik van een motorvoertuig, oplegt (artikel 26).

Het secretariaat-generaal en zijn ambtenaren werken samen met de bevoegde overheden in België om de goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, de naleving van het politiereglement te waarborgen en misbruiken te vermijden (artikel 27). Bovendien moeten het ICMG, het secretariaat-generaal en hun ambtenaren zich houden aan de Belgische wetten en voorschriften, alsook aan uitspraken die te hunnen opzichte gedaan zijn (artikel 28). België draagt geen internationale aansprakelijkheid voor een daad of nalatigheid van het secretariaat-generaal zelf of van zijn ambtenaren (artikel 29).

Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of interpretatie die niet kunnen geregeld worden door rechtstreeks overleg tussen de partijen, kunnen voorgelegd worden aan een scheidsgerecht dat bestaat uit drie leden. Dit scheidsgerecht stelt zijn eigen procedure vast (artikel 30).

Hoofdstuk IV (artikel 31) – Slotbepalingen

Het zetelakkoord treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum waarop een partij als laatste aan de andere partij meedeelt dat aan haar vereiste procedures ter goedkeuring voldaan is. Het akkoord kan op verzoek van een partij herzien worden.

Het akkoord werd opgesteld in het Nederlands en het Frans waarbij beide teksten gelijk rechtsgeldig zijn.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Gemengd karakter en ondertekening van het zetelakkoord

In zijn vergadering van 22 juni 2007 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van het zetelakkoord vast. Zowel de federale overheid als de gewesten en de gemeenschappen zijn hierbij bevoegd.

In dezelfde vergadering werd bepaald dat het akkoord zou ondertekend worden volgens ondertekeningformule 3. Dat betekent één federale handtekening met volmachten van de bevoegde overheden, in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van de gefedereerde overheden onder de handtekening. De ICBB keurde op 9 juli 2008 het verslag van de WGV goed.

Het zetelakkoord werd op 2 juni 2008 in Brussel ondertekend door de voorzitter van het ICZ en de secretaris-generaal van het ICMG. Onder de federale handtekening werd de Vlaamse overheid vermeld. De vermelding is er gedrukt en niet met de hand geschreven, wat een erkenning inhoudt van het ICMG. Aansluitend ondertekenden de FOD Defensie en het ICMG een protocolakkoord over de terbeschikkingstelling van infrastructuur en de steun die de FOD Defensie verleent aan het ICMG.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen

In zijn advies van 7 juli 2008 sluit de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SAR iV) zich aan bij het ontwerp van regeringsbeslissing. De SAR iV verwijst naar eerdere adviezen waarin reeds het strategische belang van de aanwezigheid van internationale instellingen en verbindingsbureaus aangekaart werd, evenals de nood aan voldoende aantrekkelijke en internationaal competitieve voorwaarden. De SAR iV wijst erop dat zetelakkoorden snel moeten genegotieerd en geratificeerd worden en verwelkomt dan ook dat de goedkeuringsprocedure snel ingezet is.

De SAR iV beveelt ook aan om na te gaan of de parlementaire instemming voor elk van deze, veelal identieke, zetelakkoorden de meest aangewezen procedure is om het Vlaams Parlement bij het buitenlands beleid te betrekken. Volgens de SAR iV kan voor dergelijke typeakkoorden de uitwerking van een stilzwijgende goedkeuring naar Nederlands model, raadzaam zijn, zodat ruimte gecreëerd wordt voor meer beleidsgerelateerde onderwerpen.

Als antwoord op deze laatste opmerking kan gesteld worden dat het sinds 1993 steevast de gewoonte is van de Vlaamse Regering om voor alle verdragen een ontwerp van instemmingdecreet in te dienen bij het Vlaams Parlement, hoewel de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, zoals gewijzigd, inderdaad geen bepaling bevat over de wijze van parlementaire instemming. De bijzondere wet laat dus toe dat het Vlaams Parlement zijn instemming met verdragen betuigt op een andere manier of op verschillende manieren, naargelang het soort verdrag. Vermits deze aangelegenheid de werking van het Vlaams Parlement raakt, is hierover overleg nodig tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement en in het parlement. Zulk overleg heeft het meeste kans om tot enig resultaat te leiden bij het begin van een nieuwe legislatuur.

3. Advies van de Raad van State

In zijn advies van 24 juli 2008 (referte 44.907/1/V) stelt de Raad van State dat de machtiging die in de artikelen 15 en 19, lid 2, van dit zetelakkoord aan de bevoegde minister van financiën verleend wordt, onverenigbaar is met het wettigheidbeginsel in fiscale aangelegenheden zoals dat voortvloeit uit de artikelen 170 en 172 van de Grondwet. Deze machtiging aan de Vlaamse minister bevoegd voor financiën is volgens de Vlaamse Regering niet in strijd met het grondwettelijke legaliteitsbeginsel en dit om de volgende redenen.

Op de eerste plaats worden een aantal fiscale vrijstellingen van rechtswege verleend via het verdrag inzake diplomatiek verkeer en de twee erbij horende protocollen (Wenen, 1961; deze drie internationale akten zijn voor België in werking getreden op 1 juni 1968 – verder het Verdrag van Wenen of VvW). Het Verdrag van Wenen kent vrijstellingen toe aan ambassades en consulaten van vreemde staten en aan hun personeel. Welnu, intergouvernementele organisaties, zoals het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde (ICMG), worden, op basis van een wereldwijd aangenomen gewoonte bij internationale relaties, gelijk gesteld met vreemde staten, voor wat het statuut van hun vestigingen en hun personeel betreft.

Het Verdrag van Wenen bevat een aantal dwingende bepalingen over de toekenning van voorrechten en immuniteiten aan de zending van de staat zelf en aan sommige van haar personeelsleden. Zodra de door de organisatie aangesproken staat toelaat dat zij een officiële vestiging op zijn grondgebied mag openen, wordt van deze ontvangende overheid niet verwacht over die bepalingen van het VvW te onderhandelen. Dit blijkt uit het algemene gebruik van de gelijke behandeling tussen staten of tussen internationale organisaties. De internationale gouvernementele

organisaties zijn immers samengesteld uit staten. Een staat kan geen andere staat belasten, evenmin via een internationale organisatie. Bovendien heeft een internationale gouvernementele organisatie een persoonlijkheid van internationaal publiekrecht. Bijgevolg kan zulke organisatie naar internationale gewoonte in België niet belastbaar zijn voor zijn officiële werking.

Vandaar dat het secretariaat-generaal van het ICMG en zijn secretaris-generaal zijn vrijgesteld van alle nationale, gewestelijke en gemeentelijke belastingen en rechten ten aanzien van de gebouwen, met uitzondering van de heffingen en belastingen ter vergoeding van verleende diensten of retributies (analoog met artikel 23, VvW). De rechten en heffingen van de organisaties ontstaan in het kader van de uitoefening van hun officiële werkzaamheden, zijn vrijgesteld van alle belastingen en rechten van de ontvangende staat (artikel 28, VvW). Wat het personeel van de zetels of vertegenwoordigingen betreft, wordt in het VvW een onderscheid gemaakt tussen de personeelsleden met en die zonder diplomatiek statuut.

De ambtenaren met diplomatiek statuut zijn vrijgesteld van alle belastingen en rechten, zowel persoonlijke als zakelijke, zowel nationale, gewestelijke als gemeentelijke belastingen, met uitzondering van retributies, rechten en belastingen op onroerend goed, successie- en registratierechten op onroerend goed (onverminderd artikel 23, VvW), alsook taksen op particulier inkomen en vermogen met bron in de ontvangende staat (artikelen 34, 36, 37, 39 en 42, VvW).

Ook hun inwonende gezinsleden en de administratieve en technische personeelsleden die de nationaliteit van de ontvangende staat niet bezitten, genieten de voorrechten en immuniteiten bepaald in de artikelen 29 tot en met 36 van het VvW. Deze laatst genoemde categorie van personeel geniet tevens van de vrije invoer van goederen bedoeld in artikel 36, 1°, VvW, naar aanleiding van hun eerste installatie in de ontvangende staat (artikel 37, 2°, VvW).

Bijgevolg zijn de bepalingen van dit zetelakkoord een ononderbroken voortzetting van de sinds decennia gevestigde praktijk die internationale organisaties gelijk behandelt met diplomatieke vertegenwoordigingen van staten. Dit geldt bij uitstek voor fiscale vrijstellingen.

Vervolgens dient opgemerkt dat de fiscale vrijstellingen, kwijtscheldingen en terugbetalingen van de belastingen in het zetelakkoord zelf verstrekt worden (artikelen 7, 8, 9, 10, 11 en 12), hetzij analoog met de fiscale voorrechten die verleend zijn via het VvW aan staten, hetzij constitutief als zij ten opzichte van het VvW aanvullend zijn. Deze voorrechten worden helemaal niet toegekend door de bevoegde minister. Aan de Vlaamse minister bevoegd voor financiën komt het slechts toe de uitvoeringsmaatregelen te treffen voor het toepassen van de verdragsrechtelijke vrijstellingen, kwijtscheldingen of terugbetalingen van directe of indirecte belastingen die de Vlaamse overheid heft.

Dit zetelakkoord heeft in de Belgische federatie het juridische statuut van een gemengd verdrag. Het akkoord is de essentiële bijlage van het instemmingdecreet, en staat hiermee dus gelijk. De decreetgever oordeelt of de artikelen van het zetelakkoord een grondwetsbepaling schenden. De decreetgever oefent precies zijn toezicht onder meer in dit verband uit via de beraadslaging en de stemronde over het ontwerp van decreet.

Tot slot stelt de Vlaamse Regering vast dat het verdragsartikel 19, lid 2, niet slaat op Vlaamse fiscaliteit. Bijgevolg wordt de Vlaamse overheid niet aangesproken door dit onderdeel van het bezwaar van de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

VOORONTWERP

Ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend in Brussel op 2 juni 2008

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend in Brussel op 2 juni 2008, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
p/a Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 80
1000 Brussel

De heer Geert Bourgeois
Vlaams Minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme
Boudewijnlaan 30 bus 10
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk Advies 2008/14	bijlagen
vragen naar / e-mail Eva Haeverans eva.haeverans@iv.vlaanderen.be	telefoonnummer 02 553 58 90	datum 7 juli 2008	

Betreft: Briefadvies over het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend op 2 juni 2008, en over de bijhorende memorie van toelichting

Mijnheer de minister,

Op vrijdag 27 juni 2008 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde. De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: "de Raad") ontving op 4 juli 2008 per brief de adviesaanvraag. Op zijn vergadering van 7 juli 2008 heeft de Raad het onderhavige advies in de vorm van een briefadvies bij consensus goedgekeurd.

De Raad wenst te verwijzen naar zijn eerdere adviezen inzake zetelakkoorden, namelijk m.b.t. COMESA (Advies 2008/8, 30 april 2008) en m.b.t. het Internationaal Centrum voor de Ontwikkeling van het Migratiebeleid (Advies 2008/13, 7 juli 2008) waarin reeds het strategische belang van de aanwezigheid van internationale instellingen en verbindingsbureaus van internationale instellingen op ons grondgebied werd aangekaart, evenals de nood aan voldoende aantrekkelijke en internationaal competitieve voorwaarden. Bovendien moeten zetelakkoorden als het onderhavige snel kunnen genegotieerd én geratificeerd worden als we ons land aantrekkelijk willen houden als gastland. De Raad verwelkomt dan ook dat bij voorliggend zetelakkoord de goedkeuringsprocedure snel is ingezet.

De Raad beveelt ook aan om na te gaan of de parlementaire instemming voor elk van deze, veelal identieke, zetelakkoorden de meest aangewezen procedure is om het Vlaams Parlement bij het buitenlands beleid te betrekken. Voor dergelijke typeakkoorden kan de uitwerking van een stilzwijgende goedkeuring naar Nederlands model raadzaam zijn, zodat ruimte wordt gecreëerd voor meer beleidsgerelateerde onderwerpen.

Gezien het belang van de aanwezigheid van internationale organisaties in België en aangezien

het zetelakkoord de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten bevat die verleend worden aan internationale organisaties, en gezien het zetelakkoord een gemengd karakter heeft met een weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen, sluit de Raad zich aan bij het ontwerp van instemmingsdecreet.

Hoogachtend,

(getekend)

Prof. dr. Jan Wouters
Voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

LM

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 44.907/1/V
VAN 24 JULI 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 14 juli 2008 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend in Brussel op 2 juni 2008", heeft het volgende advies gegeven:

LM 44.907/1/V

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond [1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het Vlaams Parlement te laten instemmen met het zetelakkoord gesloten tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend in Brussel op 2 juni 2008.

ALGEMENE OPMERKING

3.1. In artikel 15 van het zetelakkoord wordt de bevoegde minister gemachtigd om, onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en de toepassing van de wetten en voorschriften, de voorwaarden en toepassingsregelingen vast te leggen van de artikelen 7, 8, 9, 10, 11 en 12 van dat akkoord. In die artikelen wordt voor het Secretariaat Generaal van het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde voorzien in een vrijstelling van directe en indirecte belastingen, indirecte rechten of belasting over de toegevoegde waarde (artikelen 7 tot 9 en 11), in het recht op invoer van goederen en publicaties bestemd voor officieel gebruik (artikel 10), alsmede in de onvervreemdbaarheid van goederen die eigendom zijn van het Secretariaat Generaal (artikel 12).

Wat die delegatie van bevoegdheid aan de bevoegde minister betreft, heeft in de werkgroep gemengde verdragen van 19 december 2006 de vertegenwoordiger van de technisch bevoegde dienst verklaard:

---

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

.../...

"[dat] volgens de FOD Financiën [de] bedoelde beslissingsmacht geen machtiging is om vrijstelling toe te kennen maar wel om de toepassingsvoorwaarden ervan vast te leggen (bv. hoeveelheid/aard van de vrij te stellen goederen/maatregelen ter bestrijding van de fiscale fraude)".

In dat verband dient te worden opgemerkt dat uit het legaliteitsbeginsel in fiscale zaken voortvloeit dat de decreetgever zelf alle wezenlijke elementen dient vast te stellen aan de hand waarvan de belastingschuld van de belastingplichtige kan worden bepaald, zoals de categorieën belastingplichtigen, de grondslag van de belasting, de aanslagvoet of het tarief, en de eventuele vrijstellingen en verminderingen. Een delegatie van bevoegdheid aan de Regering - *a fortiori* aan een minister - die betrekking heeft op het bepalen van één of meerdere van die elementen, is in beginsel ongrondwettig [(2)].

Zelfs in de interpretatie die door de vertegenwoordiger van de technisch bevoegde dienst aan artikel 15 van het zetelakkoord wordt gegeven, heeft de voorliggende delegatie geen betrekking op detailpunten die rechtstreeks aan de minister zouden kunnen worden gedelegeerd, maar betreft deze essentiële elementen van de vrijstelling ("toepassingsvoorwaarden", "hoeveelheid/aard van de vrij te stellen goederen") die bijgevolg door de decreetgever zelf moeten worden geregeld. De voorliggende bepaling is bijgevolg niet verenigbaar met de artikelen 170 en 172 van de Grondwet.

3.2. *Mutatis mutandis* kan de voorgaande opmerking worden herhaald voor artikel 19, lid 2, van het zetelakkoord dat bepaalt dat de bevoegde Minister van Financiën de beperkingen en de toepassingsvoorwaarden vastlegt van de vrijstelling van douanerechten en belasting over de toegevoegde waarde bedoeld in artikel 19, lid 1, van dat akkoord.

---

(2) Vgl. Grondwettelijk Hof, nr. 100/2003, 17 juli 2003, B.11.1.

LM 44.907/1/V

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. MOONS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, J. VAN NIEUWENHOVE,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. VAN EECKHOUTTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,	DE VOORZITTER,
A.-M. GOOSSENS	D. MOONS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

De Vlaamse Regering,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid;

Na beraadslaging,

Besluit:

De Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde, ondertekend in Brussel op 2 juni 2008, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 9 januari 2009.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

BIJLAGE

ZETELAKKOORD

TUSSEN

HET KONINKRIJK BELGIË

EN

HET INTERNATIONAAL COMITE VOOR MILITAIRE GENEESKUNDE

ZETELAKKOORD
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIË
EN
HET INTERNATIONAAL COMITE VOOR MILITAIRE GENEESKUNDE

HET KONINKRIJK BELGIË,
hierna genoemd "België",

en

HET INTERNATIONAAL COMITÉ VOOR MILITAIRE GENEESKUNDE,
hierna genoemd "ICMG";

GELET op het Statuut van het ICMG;

VERLANGEND een overeenkomst te sluiten teneinde de voorrechten en immuniteiten nader te bepalen die vereist zijn voor het functioneren in België van het Secretariaat Generaal van het ICMG, hierna genoemd "Secretariaat Generaal",

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

HOOFDSTUK I

RECHTSPERSOONLIJKHEID, VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN VAN HET SECRETARIAAT GENERAAL

Artikel 1

De internationale rechtspersoonlijkheid en rechtsmacht worden toegekend aan het Secretariaat Generaal.

Artikel 2

Het Secretariaat Generaal, evenals de goederen en bezittingen van het ICMG die worden gebruikt voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van het Secretariaat Generaal genieten immuniteit van rechtsmacht, behalve in de mate dat het Secretariaat Generaal er uitdrukkelijk aan verzaakt.

Artikel 3

1. De goederen en bezittingen van het ICMG die worden gebruikt voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van het Secretariaat Generaal kunnen niet het voorwerp uitmaken van enige vorm van opvordering, verbeurdverklaring, inbewaringstelling of een andere vorm van beslaglegging of dwang.

2. Indien een onteigening mocht nodig zijn, worden alle gepaste schikkingen getroffen om te verhinderen dat de uitoefening van de werkzaamheden van het Secretariaat Generaal in het gedrang komt. In zodanig geval zou België zijn medewerking verlenen aan de wederinstallatie van het Secretariaat Generaal.

Artikel 4

Het archief van het Secretariaat Generaal en, in het algemeen, alle documenten die aan het Secretariaat Generaal toebehoren of door het Secretariaat Generaal of door één van zijn personeelsleden worden bijgehouden, zijn onschendbaar.

Artikel 5

1. De lokalen die uitsluitend worden gebruikt voor de uitoefening van de werkzaamheden van het Secretariaat Generaal zijn onschendbaar. De instemming van een vertegenwoordiger van het Secretariaat Generaal is vereist voor de toegang tot zijn lokalen.

2. Deze toestemming wordt evenwel geacht verkregen te zijn in gevallen van nood die onmiddellijke beschermingsmaatregelen vergen.

3. België zal alle gepaste maatregelen nemen om de lokalen van het Secretariaat Generaal te beschermen tegen indringers of tegen het toebrengen van schade en om te vermijden dat de rust van het Secretariaat Generaal wordt verstoord of zijn waardigheid wordt aangetast.

Artikel 6

1. Onverminderd de toepasselijke internationale en Europese Communautaire bepalingen mag het Secretariaat Generaal in België om het even welke valuta in bezit hebben en rekeningen hebben in welke munteenheid ook voor zover dit nodig is voor verrichtingen die aan het doel van het ICMG beantwoorden.

2. België verbindt er zich toe de nodige toelatingen te verlenen om volgens het bepaalde in de toepasselijke nationale reglementen en internationale overeenkomsten, het fondsenverkeer te verzekeren dat nodig is voor de werkzaamheden van het Secretariaat Generaal.

Artikel 7

1. Het Secretariaat Generaal, zijn bezittingen, inkomsten en andere goederen, bestemd voor zijn officieel gebruik, zijn vrijgesteld van alle directe belastingen.

2. Geen enkele vrijstelling van directe belasting wordt verleend voor de inkomsten van het Secretariaat Generaal die afkomstig zijn van een industriële of handelsactiviteit die wordt uitgeoefend door het Secretariaat Generaal of door een lid van het Secretariaat Generaal dat voor diens rekening handelt.

Artikel 8

Wanneer het Secretariaat Generaal aanzienlijke aankopen van roerend of onroerend goed doet of belangrijke diensten laat uitvoeren die strikt noodzakelijk zijn voor de uitoefening van haar officiële werkzaamheden en waarvan de prijs indirecte rechten of BTW bevat, worden, telkens wanneer mogelijk de nodige schikkingen getroffen met het oog op de kwijtschelding of terugbetaling van het bedrag van deze rechten en belastingen.

Artikel 9

Het Secretariaat Generaal is vrijgesteld van alle indirecte belastingen op goederen die het invoert of die in zijn naam worden ingevoerd, verworven of uitgevoerd voor officieel gebruik.

Artikel 10

Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en uit de toepassing van de wetten en voorschriften inzake de openbare orde en veiligheid, volksgezondheid of openbare zeden, kan het Secretariaat Generaal alle goederen en publicaties invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik.

Artikel 11

Het Secretariaat Generaal is vrijgesteld van alle indirecte belastingen op de officiële publicaties die voor hem bestemd zijn of die het naar het buitenland verstuurt.

Artikel 12

De goederen die eigendom zijn van het Secretariaat Generaal kunnen in België niet worden vervreemd, tenzij dit gebeurt onder de in de Belgische wetten en voorschriften bepaalde voorwaarden.

Artikel 13

Het Secretariaat Generaal is niet vrijgesteld van belastingen, heffingen en rechten die alleen de vergoeding van diensten van openbaar nut betreffen.

Artikel 14

Het recht van het Secretariaat Generaal om voor officiële doeleinden verbindingen te onderhouden is gewaarborgd. De officiële briefwisseling van het Secretariaat Generaal is onschendbaar.

Artikel 15

Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en de toepassing van de wetten en voorschriften, worden de voorwaarden en toepassingsregelingen van de artikelen 7, 8, 9, 10, 11 en 12 vastgelegd door de bevoegde Minister.

HOOFDSTUK II

STATUUT VAN HET PERSONEEL

Artikel 16

De Secretaris Generaal van het ICMG en diens adjunct genieten dezelfde voorrechten, immuniteiten en faciliteiten als de diplomatieke personeelsleden van de diplomatieke missies. Hun inwonende wettelijke echtgeno(o)t(e) en inwonende minderjarige kinderen ten laste genieten dezelfde voordelen als de echtgeno(o)t(e) en de minderjarige kinderen van de leden van het diplomatiek personeel.

Artikel 17

Met "ambtenaar" wordt elke persoon bedoeld die bij het ICMG een vaste betrekking bekleedt gelet op de opdracht en de statutaire regels van deze Organisatie.

Artikel 18

1. Alle ambtenaren van het Secretariaat Generaal genieten, wat de monetaire of wisselreglementeringen betreft, de faciliteiten die worden toegekend aan ambtenaren van internationale organisaties.

2. De ambtenaren van het Secretariaat Generaal genieten:

   a) vrijstelling van rechtsvervolging voor daden die ze in hun officiële hoedanigheid hebben verricht, met inbegrip van hun woorden en geschriften; deze immuniteit blijft van kracht na de beëindiging van hun functies;

   b) onschendbaarheid voor al hun officiële papieren en documenten.

3. Alle ambtenaren van het Secretariaat Generaal, hun samenwonende wettelijke echtgeno(o)t(e) en inwonende minderjarige kinderen ten laste, zijn niet onderworpen aan de maatregelen tot beperking van de immigratie of aan de registratieformaliteiten voor vreemdelingen. Deze afwijking wordt toegekend overeenkomstig de Belgische wetgeving ter zake.

4. Het Secretariaat Generaal stelt de Directie Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken in kennis van de aankomst en het vertrek van haar ambtenaren en doet mededeling van alle hierna nader omschreven gegevens betreffende haar ambtenaren:

   a) naam en voornaam
   b) geboorteplaats en –datum
   c) geslacht
   d) nationaliteit
   e) hoofdverblijfplaats (gemeente, straat, nummer)
   f) burgerlijke staat
   g) samenstelling van het gezin
   h) het stelsel van sociale zekerheid gekozen door het personeelslid

   Elke wijziging van de bovenstaande gegevens moet binnen twee weken ter kennis worden gebracht van de directie Protocol van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken.

Artikel 19

1. Onverminderd de verplichtingen die voor België voortvloeien uit de verdragen betreffende de Europese Unie en de toepassing van de wetten en voorschriften, genieten de ambtenaren van het Secretariaat Generaal, behalve die als vermeld in artikel 16, het recht om tijdens een periode van twaalf maanden volgend op het tijdstip waarop zij voor de eerste maal hun functie hebben opgenomen, hun meubelen en een motorvoertuig voor persoonlijk gebruik vrij van douanerechten en belasting over de toegevoegde waarde in te voeren of aan te kopen.

2. De bevoegde Minister van Financiën legt de beperkingen en toepassingsvoorwaarden van dit artikel vast.

Artikel 20

België is niet verplicht de in dit Akkoord vastgelegde voordelen, voorrechten en immuniteiten waarin dit Akkoord voorziet, aan eigen onderdanen of vaste ingezetenen toe te kennen.

Artikel 21

Voor de uitoefening van hun officiële functies bij het Secretariaat Generaal zijn de ambtenaren van het Secretariaat Generaal niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten.

Artikel 22

Voor 1 maart van elk jaar zal het Secretariaat Generaal aan alle begunstigden een fiche overhandigen waarop hun naam en adres, het bedrag van de salarissen, emolumenten, vergoedingen, pensioenen of rentes staan vermeld die hen gedurende het voorgaande jaar door het ICMG werden gestort.

Het dubbel van de fiches zal door het Secretariaat Generaal vóór voornoemde datum rechtstreeks aan de bevoegde Belgische fiscale administratie worden doorgestuurd.

Artikel 23

1. De ambtenaren van het Secretariaat Generaal die geen Belgisch onderdaan of vaste ingezetene van België zijn en er geen enkele andere winstgevende activiteit uitoefenen dan die welke door hun officiële functies is vereist, kunnen kiezen voor aansluiting bij de sociale zekerheidsstelsels die van toepassing zijn op de ambtenaren van het ICMG, overeenkomstig de voorschriften van deze stelsels. Dit keuzerecht dient te worden uitgeoefend binnen de twee weken volgend op de indiensttreding van de ambtenaar. Het moet, binnen dezelfde termijn, worden medegedeeld overeenkomstig artikel 17.4.

2. Het Secretariaat Generaal dient ervoor te zorgen dat de Belgische ambtenaren en de permanente verblijfshouders evenals de ambtenaren die niet gedekt zijn door, of niet gekozen hebben voor, de sociale bescherming van het ICMG, gedekt worden door het Belgische sociale zekerheidsstelsel.

3. Het ICMG verbindt zich ertoe haar ambtenaren die een functie uitoefenen in België en die aangesloten zijn bij haar sociale zekerheidstelsels, evenals aan hun samenwonende wettelijke echtgeno(o)t(e) en inwonende minderjarige kinderen ten laste zoals vermeld onder artikel 17.3, voordelen te garanderen die gelijk zijn aan die waarin het Belgische sociale zekerheidsstelsel voorziet.

4. De personeelsleden, aangeworven door het Secretariaat Generaal, die bij het ICMG geen vaste betrekking bekleden gelet op de opdracht en de statutaire regels van deze Organisatie, worden aangesloten bij bij het Belgische sociale zekerheidsstelsel.

5. België kan van het Secretariaat Generaal of van het ICMG de kosten terugbetaald krijgen van elke bijstand van sociale aard die het mocht hebben verleend aan de ambtenaren van het ICMG, tewerkgesteld bij het Secretariaat Generaal, die aangesloten zijn bij de sociale zekerheidsstelsels die op de ambtenaren van het ICMG van toepassing zijn.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 24

De voorrechten en immuniteiten worden uitsluitend toegekend aan de ambtenaren van het Secretariaat Generaal in het belang van het ICMG en niet tot hun persoonlijk voordeel. De Secretaris Generaal van het ICMG dient de immuniteit op te heffen in alle gevallen waarin ze een belemmering kan vormen voor de rechtsbedeling en voor zover ze kan worden opgeheven zonder de goede werking van het Secretariaat Generaal in gevaar te brengen.

Artikel 25

Onverminderd de aan het Secretariaat Generaal en aan zijn ambtenaren verleende rechten, behoudt België het recht om alle nuttige voorzorgen te nemen in het belang van zijn veiligheid.

Artikel 26

1. De personen vermeld in de artikelen 16 en 17, genieten geen enkele immuniteit van rechtsmacht voor de gevallen van inbreuk op de reglementering betreffende het zich in het verkeer begeven van voertuigen of schade berokkend door een motorvoertuig.

2. Het Secretariaat Generaal en zijn ambtenaren dienen zich te houden aan alle verplichtingen die de Belgische wetgeving op het gebied van wettelijke-aansprakelijkheidsverzekering voor het gebruik van een motorvoertuig oplegt.

Artikel 27

Het Secretariaat Generaal en al zijn ambtenaren werken te allen tijde samen met de bevoegde Belgische autoriteiten om de goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, de naleving van het politiereglement te waarborgen en elk misbruik te vermijden waartoe de voorrechten, immuniteiten en faciliteiten waarin dit Akkoord voorziet, kunnen aanleiding geven.

Artikel 28

Het ICMG, het Secretariaat Generaal en al hun ambtenaren dienen zich te houden aan de Belgische wetten en voorschriften en aan de te hunnen opzichte gedane uitspraken.

Artikel 29

België draagt ten aanzien van de werkzaamheden van het Secretariaat Generaal op zijn grondgebied generlei internationale aansprakelijkheid voor een daad of nalatigheid van het Secretariaat Generaal dan wel voor een daad of nalatigheid van zijn ambtenaren die in het kader van hun functie een daad stellen of nalaten te stellen.

Artikel 30

1. Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of interpretatie van dit Akkoord die niet geregeld konden worden middels rechtstreeks overleg tussen de Partijen, kunnen door één van de Partijen worden voorgelegd aan een scheidsgerecht, bestaande uit drie leden.

2. De Belgische regering en het ICMG benoemen elk een lid van het scheidsgerecht.

3. De aldus benoemde leden kiezen een voorzitter.

4. Wanneer de leden niet tot overeenstemming kunnen komen aangaande de persoon van de voorzitter, wordt deze laatste op verzoek van de leden van het scheidsgerecht benoemd door de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof.

5. Een Partij maakt een zaak bij het scheidsgerecht aanhangig door middel van een verzoekschrift.

6. Het scheidsgerecht legt zijn eigen procedure vast.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 31

Elke Partij stelt de andere Partij ervan in kennis dat aan de voor de inwerkingtreding van dit Akkoord vereiste interne grondwettelijke en wettelijke procedures is voldaan.

Het Akkoord treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum van de laatste kennisgeving.

Dit Akkoord kan op verzoek van een Partij worden herzien.

TEN BLIJKE WAARVAN de vertegenwoordigers van het Koninkrijk België en van het Internationaal Comité voor Militaire Geneeskunde dit Akkoord hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, in tweevoud, in de Nederlandse en Franse taal, zijnde de beide teksten rechtsgeldig, op 2 juni 2008.

VOOR HET KONINKRIJK BELGIË:

Michel GODFRIND,
Ambassadeur,
Voorzitter van het I.C.Z.

VOOR HET INTERNATIONAAL COMITÉ VOOR MILITAIRE GENEESKUNDE:

Jacques SANABRIA
Kolonel-geneesheer
Secretaris-generaal

«Deze handtekening verbindt eveneens
de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap,
de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest,
het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest»